

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka zawodu pielęgniarstwa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethics in Nursing Profession
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o Zdrowiu
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu	Dr Urszula Bojakowska-Komsta
------------------------	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykład	15	II	2
Ćwiczenia	15	II	
Samokształcenie	10	II	

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Uwrażliwienie studenta na etyczne aspekty praktyki pielęgniarstwa.
Przygotowanie do refleksji etycznej oraz do rozwiązywania problemów moralnych pojawiających się w przyszłej pracy zawodowej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W_01	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	C.W12.
W_02	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	C.W13.
W_03	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	C.W14.
W_04	kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnictwa;	C.W15.
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U_01	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa;	C.U27.
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K_01	kieruje się dobrem pacjenta, szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z	KS.1.

	pacjentem i jego rodziną.	
K_02	przestrzega praw pacjenta.	KS.2.
K_03	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	KS.3.
K_04	ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	KS.4.
K_05	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	KS.5.
K_06	przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.	KS.6.
K_07	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

1. Historyczne uwarunkowania rozwoju etyki pielęgniarskiej.
2. Etyka pielęgniarska i jej miejsce w systemie nauk o moralności.
3. Podstawowe koncepcje w medycynie i pielęgniarstwie: pryncypializm, personalizm, utylitaryzm, etyka troski, koncepcja adwokatury w pielęgniarstwie, etyka opiekuna społecznego.
4. Aksjologia i deontologia pielęgniarska (wartości istotne w zawodzie pielęgniarki, podstawowe zasady etyczne, kodeksy etyki zawodowej pielęgniarki, funkcje kodeksów).
5. Prawa człowieka jako prawa moralne w praktyce pielęgniarki (katalog praw, zakaz dyskryminacji w pracy pielęgniarki). Ochrona praw pacjenta, ochrona praw dziecka w szpitalu, ochrona praw pacjenta chorego psychicznie, ochrona praw pacjenta u schyłku życia.
6. Dylematy w praktyce pielęgniarki. Podejmowanie decyzji etycznych.
7. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki – postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej. Błędy w praktyce pielęgniarskiej

Ćwiczenia:

1. Koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarskiej – kazusy.
2. Analiza norm kodeksowych na przykładzie Kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP oraz Kodeksu pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN).
3. Wybrane wzory osobowe pielęgniarek.
4. Proces podejmowania decyzji etycznych w wybranych etycznie trudnych sytuacjach w praktyce pielęgniarskiej.
5. Opieka holistyczna w pielęgniarstwie – elementy opieki wielokulturowej i duchowej w pielęgniarstwie.

Samokształcenie:

Praca samokształceniowa/esej/ prezentacja nt. Szacunek dla odmienności kulturowej pacjenta w wybranych aspektach pracy zawodowej pielęgniarki.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01- W_04	Wykład konwersatoryjny, konwencjonalny, problemowy, studium przypadku	Test, analiza przypadku	Kwestionariusz testu, kopia analizy przypadku
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca w grupach, dyskusja, studium przypadku	Test	Kwestionariusz testu , kopia analizy przypadku
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_07	Zadanie do wykonania, test	Analiza przypadku, praca samokształceniowa	Kwestionariusz testu, kopia analizy przypadku, praca samokształceniowa w wersji pdf

VI. Kryteria oceny, wagi...**Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:**

- aktywność studenta na ćwiczeniach wynikająca z wcześniejszego przygotowania się do tematyki ćwiczeń wskazanej przez nauczyciela w sylabusie oraz realizowanej podczas zajęć;
- przygotowanie pracy samokształceniowej według kryteriów podanych przez nauczyciela na pierwszych zajęciach;
- obecność na wykładach i ćwiczeniach;
- rozwiązanie testu wielokrotnego wyboru końcowego na poziomie min. 60%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Mariański J. (red.), <i>Etyka w pracy pielęgniarskiej</i>, Czelej, Lublin 2002. 2. Dobrowolska B., <i>Wprowadzenie do medycznej etyki troski</i>, Branta, Bydgoszcz 2010. 3. <i>Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej</i>. NRPiP. 2003 oraz <i>Kodeks etyki dla pielęgniarek ICN</i>, 2012 4. Dokumenty praw człowieka i praw pacjenta (m.in.: Ustawa chorego ochronie zdrowia psychicznego; Europejska Karta Praw Dziecka Hospitalizowanego; Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta) 5. Beauchamp T., Childress J., <i>Zasady etyki medycznej</i>, Warszawa 1996. 6. Fry S.T. Johnstone M.J., <i>Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji</i>

etycznych. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009.

7. Kazusy etyczne wraz z analizą na stronie: <http://www.incet.uj.edu.pl>

8. Zasoby Wirtualnego Muzeum Pielęgniarstwa Polskiego – www.wmpp.org.pl

Literatura uzupełniająca

1. Dobrowolska B., *Etyka w pielęgniarstwie*, w: Rożyńska J., Chańska W. (red.), Bioetyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
2. Dobrowolska B., *Dylematy moralne w pracy pielęgniarek*, w: Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska E. (red.), Problemy wielokulturowości w medycynie, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
3. Dobrowolska B., Gutysz-Wojnicka A., *Uwarunkowania kulturowe, religijne i etyczne opieki nad pacjentem na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii*, w: Dyk D, Gutysz-Wojnicka A. (red.), Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.